

Veliki požar parnika „Volturno“ sredi Atlantskega oceana. O požaru parnika „Volturno“ je danes še malo zanesljivih poročil, ker se še niso vrnili rešilni parniki. Kar se je do sedaj izvedelo, so poročali parniki potom brezžičnega brzovaja. Parnik „Germania“, ki je rešil 110 potnikov parnika „Volturno“, pride danes v Liverpool. Njemu sledi v kratkim drugi parniki. Natančno se še ne ve, koliko ljudij je izgubilo življenje. Primerjati bo treba potno listo z rešenimi potniki in mornarji, da se dožene natančno število ponesrečencev. To pa je sedaj še nemogoče, ker so potniki raztreseni po raznih parnikih. Ne ve se tudi, koliko Avstrijev je bilo med potniki. Bilo je več medkrovnih potnikov, delavcev iz Severne Galicije. Njih imena še niso znana. Nesrečo je povzročila eksplozija v prednjem delu parnika. Ko je prišel ogenj do parnih kotlov, je nastala strašna eksplozija. Veliki kosi žezele in drugih predmetov so padali na okoli stoječe parnike in so napravili mnogo škode. Razvaline parnika so še plavale dolgo časa na vodi. Ko se je parnik potopil, so preiskali rešilni parniki še enkrat v velikem krogu mesta nesreče in so potem odpluli. Zadnja poročila

povejo, da je 560 potnikov rešenih. Kapitan in častniki posadke so se obnašali junaško, pač pa so bili popolnoma nedisciplinarni mornarji. Častniki so morali z revolverji prisiliti mornarje, da so gasili. Utonilo je 162 oseb, in sicer 76 potnikov in 86 mornarjev. Na parniku se je nahajalo 16 Avstrijev.

Grozna nesreča v rudniku. V Kardiffu na Angleškem se je zgodila v rudniku velika nesreča. Bilo je 700 rudarjev na delu pod zemljoi, na kar je nastala močna eksplozija. 327 rudarjev so žive pripeljali iz rudokopa. Misli se, da je najmanj 150 delavcev ubitih in zarušenih. Eksplozija je nastala med 6. in 7. uro zjutraj, ko so bili že skoraj vsi delavci v rudokopu. Vhod v rudokop in hiša z raznimi stroji sta celo razrušena. Enega delavca so našli, kateri je imel odtrgano glavo. 300 do 400 rudarjev je še v jami in ne ve se ali bodejo prišli živi ali mrtvi iz rudnika.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Maribor. Tečaj za živinorejce. Na mariborski sado- in vinorejski šoli se priredi kurz za živinorejce. Trajal bude od 17. do 22. oktobra in sicer vsak dan 3 ure. Kmetski sinovi ali služabniki, kateri so ubožni, dobijo podporo (vsak dan 2 K) ako jim občinski predstojnik njih ubožnost potrdi. Ker se bode vsprejelo sama 30 učencev, naj se vsak, kateri se hoče udeležiti tega kurza, takoj oglaši ali pisorno ali ustmeno pri ravnatelstvu sado- in vinorejske šole v Mariboru.

Maribor. Ponarejeni petkronski novci. Te dni je poskušal neki delavec v Tegetthoffovi ulici izdati ponarejeni petkronski novec. Prodajalki se je pa zdel novec prelahek in ga ni hotela sprejeti. Falzifikat se je ponarejalcu prav dobro posrečil. Čisto enak falzifikat so tistega dne sprejeli v ravno isti trafi.

Maribor. Par volov ukradenih. 8. oktobra je postavil posestnik Žumer iz Pragerskega v hlev gostilne „Zur Stadt Triest“ par volov, katere je prodal nekemu mesarju. Ko je šel drugi dan mesar po voli, ju ni bilo več v hlevu. Vole je tam baje odgnal proti Ptaju.

Rogatec. Pred nekaterimi dnevi je hotel izprožiti 17 letni Jožef Woduschek svojo puško. Ker je bila napeta puška in je on sam ravnal nespretno z njo, se je sprožila. Mladenič je smrtnonevarno ranjen, ker so mu šle kroganje v trehbu.

Zavrč. V gozdu gospoda Ulm, kateri leži na Štaj.-hrv. meji, krajejo že leta sem zmiraj drva. Tati, kateri so bili hrvari, so se zmiraj skrili tako da orožniki jih niso mogli najti. 29. septembra so našli in ogrski orožniki skupaj izkljuk tate. V vasi Voca gornja so našli mnogo ukradenega lesa, tati pa so zbežali v gozde ko so zagledali orožnike.

Hud udarec za vinorodne Haloze. Četrtek, dne 9. tega meseca je uničila toča velik del vinogradov v gornjih Halozah. Grozdje, ki je že dozorelo, je skoraj popolnoma uničeno.

Živinski sejem v Ptaju. 7. t. m. so na sejem prigralni 290 konjev in 1320 govede. 8. t. m. je bil svinjski sejem, katerem so prigrali 910 svinj. Cena je bila dobra. Prihodni sejem za konje in govedo je 21 t. m., prihodni svinjski sejmi 15., 22. in 29. oktobra.

Iz Koroškega.

Detomorilka v vlaku. V pondeljek zjutraj je našel neki železniški uslužbenec ob železniškem tiru ne daleč od Spitala mrtvega novorojenčka ženskega spola. Preiskava je dognala, da je rodila do sedaj še neznana mati med vožnjo proti Špitalu dete v stranišču železniškega voza in vrgla novorojenčka skozi okno stranišča. O storilki še nimajo nobene sledi.

Bechberg pri Železni Kapliji. Pretekle dni je ukral del nekdo posestniku in gostilničarju Lesjaku iz zaprite omare 1028 K v bankovcih in zlatu in v srebru. Govori se, da je tatovo izvršil neki ključavnarski pomočnik iz graške okolice. Ta pomočnik je delal pri Lesjaku in prišel tudi v sobo, kjer je bil denar. Še predno je dovršil svoje delo in izginil. Lesjaku je pestil svojo delavske knjižico in nekaj stare obleke. Reče se, da je pogbenil proti Celovcu.

Spod. Goričica. Obesil se je v Spod. Goričicah pri mostu čez Glino iz neznanih vzro-

kov na neko drevo 40 leta magistratni slovdrag
v Celovcu.

Št. Pavel. Ponosrečen lovvec. Puš se je razletela lovcu M. Pucherju iz St. Par. Odtrgal mu je popolnoma desni palec in osmodilo po roki.

Celovec. V neki hiši v Celovcu padel je delavec v gnojnico pri čiščenju jame. Ko ga hotel rešiti njegov tovarš, ga je vlekel ponosrečen za sabo. Ko so dobili ponosrečeno lavca iz jame, so jih morgli odpeljati v bobi jenšnicu.

V Wolfsbergu so otvorili dne 17. t. m. tretjo sadno razstavo v Lavantinski dolini. Razstava je bogata na raznem lepem sadju in ka veliko izbiro letošnjega pridelat.

Celovec. Sam o morje je izvršil zara smrti svoje neveste v Celovcu trgovca Han Domainko. Ustrelil se je z samokresom in prej odpril plin. Ko so ga našli, je že bil mrtv.

Celovec. Pred rezen vložom. Prez teden je vlonil neznan tat v stanovanje trgovca Pichler. Ker je delal v sobi preveč ročno je gospa Pichler šla gledati v sobo. Tat je sko sko okno.

Izpred sodišča.

Obsojen župnik. Ogrsko-gradiško poročni sodišče je obsojilo zaradi razžaljenja časti en mesec zapora župnika Hof Rectusa v Zakopanem. Iz formalnih ozirov je pritožil proti tej razsodbi. Zavrnilo pa najvišje sodišče to pritožbo. Kaj reče dr. Kik tem. Ni res, pred porotniku pač nikoli more doseči župnik pravico ! ?

Rahljanje zemlje z razstrelbo.

(2. nadaljevanje.)

2. Razstralivo in potrebščine.

Za rezstralbo zemlje hodita v poštov v Av edino dve vrsti razstreliva, in sicer »Dinamona« in »Amonal«. Obe spadata k takozanim varnostn razstrelivom, ker sta izdelka samanasebi popoma brez vsake nevarnosti. (Na Ogrskem rabijo enak izdelek pod imenom »Astralit«, v Nem pa ga zovejo »Romperit in Monahit«).

V naslednjem bomo govorili le o Dinamoni, ker je pri nas edino ta preparat vpeljan v praktično in se je na vse strani najbolje obnesel.

Dinamona I. je sivkast prah, napoljen v zeleni ali 30 mm debele ter 15 ali 18 cm dolge popim cevke, ki drže po 50 ali 100 g razstreliva. Take zr in imenujemo dinamone patrone. Po 10,000 20 takih patron je zavith v papirnat zavet, tehta neto 1 kg, in po 20 takih zavojev je vložen potem v solidno izdelane in dobro zaprite lesene zaključke. Manj kakor 1 zavoj se ne oddaja.

Dinamona izdeluje in prodaja edino c. k. uprava. Seveda ima za razpečevanje svoja zastopništva. Glavno zalogu za avstrijske dežele ima tvrdka baza Böhler & C. o., Dunaj, I., Elisabethstrasse 12–14. Kranjsko ima zalogu E. H. am m e s c h i d t, komisjoniran založnik razstreliva v Ljubljani. Cina dinamona je 185 K za 100 kg z zabojev vred. Zaboj za 20000 pride torej na 37 K. V enem takem zaboji je 20000, žilkih (po 100 g), ali pa 400 manjših (po 50 g) patr. torej velja ena patriona s 100 g 18½ vin. in s 50 vsebine 9½ vin. Naboj z eno večjo patrono opremo vred stane kakih 25 vin, naboj z malo patr. pa okrog 16 vin. Vojna uprava pa resno namerava tako znižati, da bo velika patrona prišla na 10 malpa na 5 vin. Še enkrat poudarjam, da veljavne značene cene le za cele zabejo, ker se posamezne zavitki ali celo pesamezne patrone ne oddajajo.

Dinamona I. je neka moki podobna zmes, ki je glavna sestavina a m o n i j e s o l i t a r. (Bistvena sestavina dinamita pa je nitroglycerin). Samoobsebi je delež popolnoma brez nevarnosti. Niti s tolčenjem, niti s trenjem ali na kak drug mehaničen način ga ni mogoči pripraviti, da bi se razpoložil (eksplozira). V najbolj žerjavici se ne razpoloži, in če ga prizgemo, gori manj sajastim plamenom, brez zlepdu kakor razstrelbe. Dinamona popravici zasluži pridev v a r n o s t n o r a z s t r e l b e. Zato pa se lahko tudi dobiva brez vsakršnega dovojena v poljubni množini. Razpoložljati se sme po že leženju po pošti, kakor vsako drugo blago. Edino občutljivo proti mokroti, zato se mora hraniti v suhem prostoru in pa ločen od drugih razstrelivih snovi. poseben užigalni kapic. to se pravi, da dinamon in njene kapice nikdar ne smejo biti skupaj v enem zavetku in pa skupaj v isti omari, na isti polici, v istem prostoru itd.) Najbolj varno je, da imamo shranjene užigalne pice v drugem prostoru (v drugi sobi) kakor dinamona.

Dinamona se da na tri načine pripraviti do napa da se razpoloži ali eksplodira, in sicer z užigalno kapico z električnim užigalom, ali pa z fulminatno vrvico. Električno užigalo je najdražje, ker je treba zato posebej

Krivdo

da bi pastili si otroka ali drugoga trpina noče nihče prevzeti na svojo vest. Slabotne, suhe in bolne otroke okrepi takoj Fellerjevo pristno ribje olje, kajti isto jih ojači in napravi odporne proti boleznim. Malokrvni, škrofulozni, žležasti otroci in odrastli ga radi zavživajo, ker je popolnoma brez okusa in duha. Doječe materje imajo po zavžitju tega olja veliko mleka za dojenčke in postanejo krepke. Čisto in res pristno olje najboljše kakovosti ima po izjavi več zdravnikov prednost pred vsemi mešanicami in emulzijami, ker vsebuje več učinkujočih tvarin. steklenici za 5 K poštn. prostro razposilja

E. V. FELLER,
dvorni lekarnar
v Stubici, Elsaplatz št. 241
(Hrvatsko).

965

Srečo

lep biti in z lepoto veljavno dobiti v družabnem življenju, v rodbini in v svetu zna vsaka gospa, katera rabi Fellerjevo lično in kožje mazilo „Elsa.“ To mazilo odstrani pege, nečednosti, zakožne črve, mozolje, naredi kožo mehko, nežno in rožnato in mnogo tisoč dame jo rabijo z velikim uspehom. Nikdo pa naj ne rabi škodljiva sredstva ampak zahteva pristno mazilo za varovanje kože „Elsa.“ 1 lonček stane 2 K, ako kupite k temu še 2 lončeka 5 K franko. Isto tako priljubljeno je Fellerjevo borax-milo (80 vin.) in Fellerjevo lilijsko milo (1 K), vse se dobri pri

lekarnarju E.V. Feller,
Stubica, Elsaplatz št. 241
(Hrvatsko).